

Výprachtické noviny

ZDARMA

prosinec 2005

ROČNÍK 9
ČÍSLO 12

LIST OBČANŮ VÝPRACHTIC, KOBURKY A VALTEŘIC

Bůh nestvořil ženu z mužovy hlavy, aby mu poroučela, ani z jeho nohou, aby byla jeho otrokyní, nýbrž z jeho boku, aby byla blížká jeho srdci.

TALMUD, sbírka židovských, nábožensko-etických sentencí /6. století n. l./

pf
T

ak nám opět začaly Vánoce. Obchodní domy se předhánějí v nabídce zboží a nabízejí dárky, které jsou zaručeně těmi nejlepšími a které udělají našim nejbližším tu největší radost. Televize, tisk a ostatní na nás chrlí reklamy, které nabízejí ten nejvýhodnější nákup a největší slevy. Začal Vánoční shon. Pro mnohé z nás tak paradoxně jsou Vánoce velikým vypětím, které nám neumožňuje prožívat naplno kouzlo a atmosféru Vánoc, tak jak ji znali naši předci. Čím dál více se tak stávají Vánoce spíše záležitostí konzumní. Přitom se asi všichni shodneme na tom, že Vánoce jsou vnímány většinou lidí jako největší svátky v roce. A to přesto, že se ozývají ojedinělé hlasy, které říkají, že Vánoce nemají rádi. I ti nejtříšší z nás však nakonec podléhají jejich výjimečnému kouzlu a zvláštní tajemnosti.

Všichni přitom víme, že Vánoce by neměly být pouze svátkem hojnosti, ale zejména by měly být chvílí zastavení, chvílí přemýšlení, chvílí, kdy se skloníme před tím, co bylo našimi předky a i námi mnohými, byť si to mnohdy nepřipouštíme, považováno za zázrak, tj. zrození Krista. Vánoce jsou pro řadu z nás z uvedeného důvodu zejména zvláštním poselstvím, které nabádá člověka, aby něco pozitivního vykonal, aby udělal pro někoho něco dobrého, něco, co se vymyká běžnému chování, něco co nemůže udělat někdo jiný.

Pokud mají být Vánoce naplněny štěstím a radostí, musíme být schopni především rozdat radost a štěstí jinému. Musíme být schopni zejména odpustit jinému něco, co se nám nelíbilo. Musíme být schopni pokory, které za normálních okolností nejsme schopni. Je přitom zřejmé, že radost a štěstí mohou být nalezeny pouze v lidské pospolitosti. Nikdo se proto necítí více osamělým, než když zůstane sám právě v době Vánoc. Přejeme Vám proto všem, abyste na Vánoce nikdo z Vás nezažili pocit osamělosti. Přejeme Vám, aby se Vám dostalo od Vašich bližních porozumění a odpuštění. Přejeme Vám, abyste prožili Svátky vánoční ve větším klidu, který Vám umožní na chvíli se zastavit a zamyslet se nad poselstvím Vánoc. Přejeme Vám, abyste si své pocity štěstí užili společně s Vašimi blízkými a aby tento zážitek byl natolik příjemným, že na něj budete později s radostí vzpomínat.

Vám všem rovněž přejeme dostatek zdraví a štěstí v nadcházejícím Novém roce 2006.

Zastupitelstvo obce

Zprávy z radnice

ZASTUPITELSTVO OBCE VÝPRACTICE ZASEDALO DNE 14. PROSINCE 2005

Z jednání zastupitelstva vyjímáme:

- ✧ **ZO bere na vědomí** zprávu finančního výboru.
- ✧ **ZO bere na vědomí** zprávu kontrolního výboru.
- ✧ **ZO schvaluje** rozpočtové změny a to v rozsahu předloženého návrhu rozpočtových změn, který tvoří přílohu a nedílnou součást zápisu ZO.
- ✧ **ZO schvaluje** rozpočtové provizorium na leden 2006 ve výši 1/12 rozpočtu roku 2005.
- ✧ **ZO schvaluje** OZV obce Výprachtice č. 4/2005, kterou se upravuje OZV č. 17/2004 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2006. Touto úpravou není dotčena výše poplatků pro občany a zůstává stejná jako v roce 2005, tj. 350,- Kč/osoba.
- ✧ **ZO schvaluje** provozní řád vodovodu Výprachtice.
- ✧ **ZO schvaluje** zadání veřejné zakázky na rekonstrukci veřejného osvětlení - 2. etapa v obci Výprachtice.
- ✧ **ZO mění** část svého **usnesení** č. 165, ze dne 1. listopadu 2005, která se týká pronájmu bytu č. 5 ve II. NP domu čp. 287. Předmětným usnesením bylo m. j. schváleno, že byt se pronajímá zaměstnanci AGROSOPLU. S ohledem na skutečnost, že v uvedeném případě byla vzata žádost o pronájem bytu zpět, mění se předmětná část usnesení ZO tak, že byt č. 5 ve II. NP domu čp. 287 se pronajímá slečně Daniele Kubcové, bytem Dolní Čermná 224.
- ✧ **ZO schvaluje** umístění znaku obce na propagačních materiálech Dobrovolného svazku obcí Lanškrounska.
- ✧ **ZO projednalo** žádost manželů Holubcových, bytem Výprachtice čp. 287, o prodej pozemkové parcely č. 322/3 v katastrálním území Výprachtice s tím, že **ZO** zatím **nesouhlasí** se záměrem prodeje pozemku, neboť se jedná o pozemek, který bude tvořit jednak komunikaci a jednak přes pozemek prochází obecní vodovod. Uvedeným záměrem se může ZO zabývat až po dokončení akce Výstavba 6 b. j. v lokalitě „Pod Vaníčkem“.
- ✧ **ZO projednalo** žádost SDH Výprachtice s následujícím závěrem: bude nakoupen jen nutný materiál pro vybavení vozidel - bude zařazeno do rozpočtu pro rok 2006.
- ✧ **ZO souhlasí** s odkoupením restitučních nároků za nevydané pozemky vůči PF ČR, od Lanškrounského rybářství s. r. o. a MO ČSR Lanškroun za částku do 11.000,- Kč. **ZO** současně **schvaluje** uplatnění získaných restitučních nároků vůči PF ČR s tím, že za uvedené bude realizován převod pozemku parcelní č. 503/7 a pozemku parcelní č. 603/11 v katastrálním území Výprachtice do vlastnictví obce Výprachtice.
- ✧ **ZO opravuje** své usnesení č. 158 ze dne 1. listopadu 2005 tak, že místo pozemkové parcely č. 386/2 se schvaluje bezúplatný převod části pozemku parcelní č. 3235/1 v katastrálním území a obci Výprachtice. V ostatním se usnesení ZO nemění.
- ✧ **ZO souhlasí** s umístěním stavby - haly provozovny - pana Jindřicha Berana, bytem Výprachtice 272, na pozemcích parcelních č. 1875 a 1876 v katastrálním území Výprachtice.
- ✧ **ZO jmenuje** v souladu s ust. § 132 odst. 5, zák. č. 561/2004 Sb., v platném znění, tyto členy školské rady: Jana Langerová, Mgr. Jiří Formánek, Mgr. Jana Pazderová, Jana Koubková, Pavlína Karnová, Iveta Vychytilová, Jan Moravec, JUDr. Miroslav Stejskal, Marie Hanyšová.
- ✧ **ZO schvaluje** sazebník, kterým se stanoví výše náhrady v souvislosti s poskytováním informací dle zákona č. 106/1999 Sb., v platném znění. Sazebník tvoří nedílnou součást tohoto usnesení.
- ✧ **ZO souhlasí** s ukončením nájmu bytu č. 4 manželů Holubcovými. **ZO souhlasí** aby tento byt byl pronajat:
 - a) Martině Stejskalové - schváleno 7-2-0
 - b) Mgr. Petru Fiebigerovi - schváleno 2-7-0.

SPOZ oznamuje

Po celý rok 2005 Vás na stránkách VN provázely informace SPOZ a sdělovaly Vám zprávy radostné, ale i smutné, které však nerezlučně patří k životu. A tak Vám se členy SPOZ přejí, aby v roce příštím těch radostných zpráv bylo co nejvíce.

*Jane na předtěl roku. H^oku
překročil léta. Na přínos
vstřán, lóku, opkojnost, štěti...
... Bě, oklavby volám!*

Zdraví

V lednu budou oslavovat

Milada Schnerbergerová	Výprachtice 256	60 let
Marie Skalická	Výprachtice 11	85 let
Bežena Mrázková	Koburk 12	92 let

Vítejte mezi námi

18. listopadu se narodila

Nikol Krejčová

Výprachtice 91

28. listopadu se narodil

Saša Fišer

Koburk 14

Rozloučili jsme se

Jan Smejkal

Výprachtice 103

Zemřel 6. prosince 2005 ve věku 76 let.

Informace, zprávy, sdělení

UPOZORNĚNÍ

MUDr. Červinka má dovolenou od 27. do 31. prosince 2005.
Zastupovat bude MUDr. Pandulová takto:

	BYSTŘEC	VÝPRACHTICE
úterý 27. prosince	od 09.00 do 11.00 hodin	
středa 28. prosince		od 09.00 do 11.00 hodin
čtvrtek 29. prosince	od 09.00 do 11.00 hodin	
pátek 30. prosince		od 09.00 do 11.00 hodin

Návštěvy k nemocným hlase bud' přímo v ordinacích, ev. poliklinice Lanškroun na tel. číslo 465 321 029.

MUDr. Karel Červinka, praktický lékař pro dospělé

KOSTEL PROMĚNĚNÍ PÁNĚ VE VÝPRACHTICÍCH

Vánoční koncert

VÁNOČNÍ ZPÍVÁNÍ PŘI SVÍČKÁCH
26. prosince 2005 v 17.00 hodin

VÝPRACHTICKÝ CHRÁMOVÝ SBOR

K poslechu Vás zvou P. Mgr. Ivo Kvapil,
SPOZ Výprachtice, Chrámový sbor kostela Proměnění Páně.

**TJ Sokol Výprachtice,
oddíl Dynamit Výprachtice**

pořádá

3. ročník otevřeného turnaje v malé kopané

ŠTĚPÁNSKÝ FOTBÁLEK

**Výkop je ve 13.30 hodin 26. prosince 2005
v tělocvičně základní školy.**

- počet hráčů v družstvu 3 + 1
- přihlášky přijímají až do zahájení turnaje
Kamil Heger, David Hanyš, Lukáš Kaňka
- občerstvení zajištěno

Pořadatelé přejí všem čtenářům hezké vánoce
a těší se s Vámi u kopané v roce 2006 nashledanou!

SDH KOBURK
pořádá
v pátek 30. prosince 2005
SLEDGE CUP

(závody na saních)
na závodní sáňkařské dráze
„VOZNICE“
s umělým osvětlením.

**I. kvalifikační jízda startuje
přesně o 5. hodině večerní.**
Závod je vyhlášen pro závodníky starší 18 let.

**Vyhlášení vítězů a tisková konference
po ukončení závodu
v hasičské zbrojnici.**

Kulturní Centrum
LANŠKROUN

PO 26. prosince 2005 v 15⁰⁰ hodin
sál lanškrounského zámku

**VÁNOČNÍ KONCERT
BIG BANDU LANŠKROUN**

lanškrounský orchestr hraje
k příjemné vánoční pohodě

ÚT 17. ledna 2006 v 19³⁰ hodin
lanškrounský zámek

179. abonentní koncert KPH
VEČER POEZIE S HARFOU

Valerie Zawadská - recitace
Lydie Härtelová - harfa

ČT 19. ledna 2006 v 08¹⁵ a 10⁰⁰ hodin
lanškrounský zámek

**HAM, HAM,
VELKÝ HLAD JÁ MÁM**

pohádková komedie Divadla z pytlíčku
určeno pro MŠ a ZŠ

PO 23. ledna 2006 v 19³⁰ hodin
lanškrounský zámek

**Aldo Nikolaj
KOKTEJL**

Komedie o dvou dámách, které trpí samotou.
hrají: Jiřina Jirásková
Jana Brejchová
Jiří Čapka (alt. Jiří Ptáčník)

ČT 26. ledna 2006 v 17³⁰ hodin
lanškrounský zámek

GHANA

- černá perla guinejského zálivu
beseda cestovatele Martina Stillera
doplňeno diapozitivy, domorodou hudbou a
zajímavou ochutnávkou

Opět je tu čas vánoční

Milí Přátelé i Všichni lidé dobré vůle!

Již dlouho mi leží na srdci jedno malé vyznání, vyznání, které věnuji všem, kteří rok co rok chtějí s pomocí lidí i Boží změnit svůj život a také všem přátelům i lidem dobré vůle.

Skláním se stejně jako celý svět nad jeslemi - branou, kterou vstoupil Bůh na tuto zem, místem kde se stal člověkem, nocí kdy na nás pohlédl, dítětem nad kterým si vzájemně podáváme ruce, abychom už nebyli sami.

Ptám se, co čeká nás a naše děti, co čeká Bůh od nás? Každý den se ptám sebe i Jeho. Nevím, snad že?

*Snad, že Lidé dají rozum dohromady a srdce přizvou na pomoc,
snad skončí války, vraždy, drogy, snad radovat se budu moct ...*

*Snad najdem proti rakovině lék,
proti aids i proti stárnutí a začnem nový krásný věk ...*

*Tolik si přeji, aby láska znovu spojila celý svět,
ať každý v srdci skromnost chová,
ať přestanem si závidět ...*

*Ať lidé mají chléb a práci,
ať lidský život zbytečně se neutrácí,
ať maminky chtějí mít opět děti a přestanou je zabíjet ...*

*Ať tatínkové a maminky si opět z lásky dávají polibky...
Ať dědečkové, babičky, dožijí život s vnoučaty,
ať nečekají svoje drahé v domovech důchodců za vraty...*

*Ať ptáci, voda, člověk, vzduch jsou spjaty
v jednom spřežení...*

Kéž už dnes začne krásný život na zemi...

Co na to říct?

Na prahu vánoční doby Vám všem přeji, abychom uměli věci moudře hodnotit a chápat, abychom v nich uměli rozpoznávat znamení času, lidskosti, života a věčnosti.

Opět Vás Všechny zvu:

Abychom si navzájem podali ruce, navzdory rozdílností, hraničím času i místa, přes rozdílnost názorů a postojů, radostem i bolestem...

Abychom si opět upřímně pohlédli do očí a uviděli v nich pokoj a radost ze smíření, ze setkání, ze vzájemné blízkosti.

Abychom si pravdivě mohli říct:

„Je dobře, že jsi tu, že smím vedle Tebe žít.“

Pokojné a radostné setkání nad jeslemi ve kterých leží Bůh Vám všem přeje a vyprošuje

P. Ivo Kvapil

Vánoční Bohoslužby v kostele Proměnění Páně ve Výprachticích:

24. prosince 2005 - Štědrý večer ve 24.00 hodin

25. prosince 2005 - Narození Krista v 09.30 hodin.

VÁNOČNÍ DÁRKY V BĚHU ČASU

Vánoce bez dáreků by pro mnohé z nás nebyly těmi pravými Vánoce. Vzájemné obdarovávání se drobnostmi pod rozsvíceným vánočním stroměčkem však nepatří mezi starobylé vánoční obyčeje. Dárky se staly nedílnou součástí Vánoc až v 19. století. V dřívějších dobách dostávalo dárky služebnictvo a domácí chasa v podobě ošacení, jídla a malých finančních částek jako přílepení k celoroční mzdě. Dárky se dávaly také tulákům a žebrákům bez domova, kteří o tomto křesťanském svátku přicházeli do bohatších domácností blahopřát k narození Ježíše Krista.

Do 16. století mívaly vánoční dárky dokonce často charakter úplatků a občas bývaly vymáhány i násilím. Státní úředníci také dostávali dárky. Je samozřejmé, že po bohaté nadílce byli k prosbám českých měst vstřícnější. Halafance, jak hezky staří Čechové nazývali vánoční úplatky vlivným úředníkům, naštěstí nebyly jedinými dary, rozdávány i o Štědrém večeru. Vánoční dárky dostávaly i děti. Zvyk obdarovávat o Štědrém večeru děti se však stal v českých zemích nedílnou součástí Vánoc až v 19. století. Tou dobou se již i ti nejméně z nejméně snažili svým dětem dát o Vánocích dárek, i kdyby to bylo jen červené jablíčko a hrst ořechů. Vánoční dárky nosil, stejně jako v sousedním Německu, Ježíšek. Dárky bývaly skromné a většinou praktické. Tatínek pod stroměčkem našel nejčastěji tabatěrku na oblíbený šňupací tabák nebo novou dýmku, šle a pantofle, maminka látku na šaty, holčičky kanafas a ubrusy do výbavy a kluci nové kalhoty, perníkového koně nebo cínové vojačky. Knížky se nadělovaly stejně vzácně jako jižní ovoce, jež se objevovalo jen na štědrovečerní tabuli bohatých rodin. V pražských domácnostech bylo ještě před první světovou válkou zvykem dávat pod stroměček snubní prstýnky. Poprvé si tu před svatbou směli snoubenci po anglosaském způsobu dát veřejně hubičku.

Ve 20. století se nároky na vánoční dárky neustále měnily. Počátek století přinesl hospodářskou prosperitu a pod stroměčky se kromě potřebných věcí začaly častěji objevovat drobnosti a hračky jen pro radost. Léta první světové války povýšila na cenný vánoční dárek pecen chleba, trochu pravé zrnkové kávy a vlněnou látku na šaty. Po válce se všichni snažili vynahradiť si léta strádání a do Černého čtvrtku na newyorské burze (24. říjen 1929) se to většinou dařilo. Podstata vánočního dárku jako dárku z lásky pomalu mizela, a nahrazovala ji snaha ohromit své blízké cenou, kvalitou a množstvím vánočních darů. Oblíbeným luxusním dárkem byly například gramofony, hodinky a jízdni kola. Snad proto si lord Elton na stránkách populárního *World Digest* v roce 1939 postěžoval:

... vánoční dárky nakupuji pětkrát. Především jsou to dárky k Ježíšku, jež si děti přály v červnu nebo dříve, potom jsou to dárky, jež koupím dětem proto, že by se mi zdálo neotcovským, dát jim jen věci, jež jsem jim na účet Vánoc koupil v červnu. Pak, zanedlouho, jsou to peníze, jež musím dát dětem, aby za ně koupily dárky pro mne. Za čtvrté je to obecný seznam, se kterým v předvečer Štědrého dne divoce běhám po obchodech a kde stojí: teta Jane - kniha, strýc Wittiam - rukavice atd. A za páté jsou to různá atd. Například naleznu dopis, jež mé dítě psalo Ježíškovi. Nebo potkám ženinu přítelkyni, z jejíž řeči se v poslední chvíli dozvím, že manželka touží po nové pudřence, a já jí koupil patentní strojek na maso. Jak říkám, vánoční dárky kupuji vždy nejméně po šest měsíců v roce.

Léta druhé světové války a vynucené skromnosti byla opět nahrazena snahou zajistit si o Vánocích co možná největší množství jídla, pití a dáreků. Naše země nebyly výjimkou. Krásná myšlenka vánočního obdarovávání se proměnila v povinnost uspokojit téměř za každou cenu neustále vzrůstající nároky a sehnat všechno z předložených seznamů adresovaných Ježíškovi. Skutečná radost jakoby se vytratila a vystřídal ji únavy a smutek.

Převzato z knihy Valburgy Vavřincové

MALÁ ENCYKLOPEDIJE VÁNOC - upraveno redakcí VN

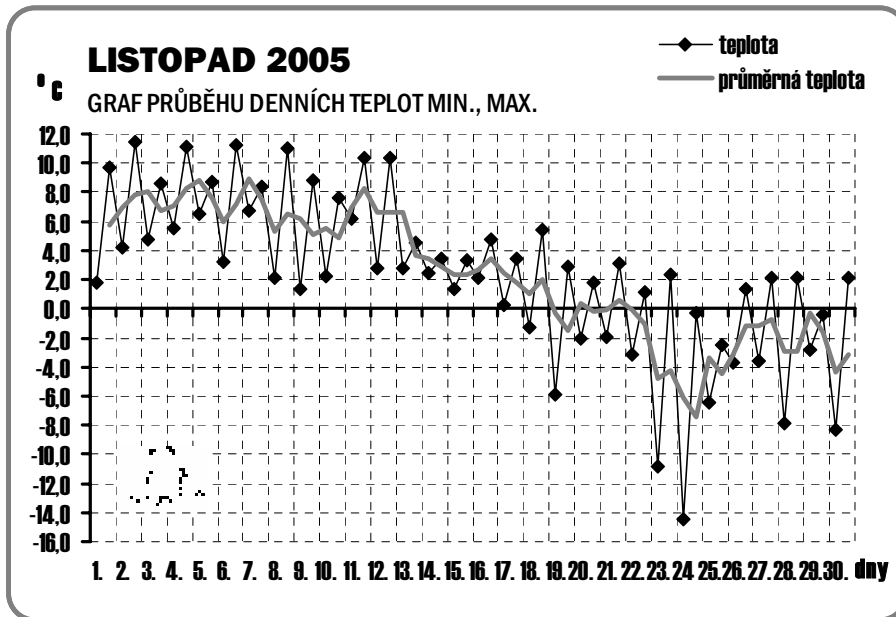

Jak bylo?

LISTOPAD 2005

NEJNIŽŠÍ TEPLOTA (24.11.)	-14,5 °C
NEJVYŠŠÍ TEPLOTA (02.11.)	+11,4 °C
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA MĚSÍCE	+2,4 °C
průměrná minimální teplota	-0,5 °C
průměrná maximální teplota	+5,3 °C
teplotní rozdíl min. - max.	25,9 °C

Měsíc listopad začal dvěma slunečnými dny. První byl předznamenán přizemním mrazíkem a druhý se zapsal max. teplotou měsíce. Od 03. do 07.11. se přihlásil podzim, dny byly převážně zatažené a oblačné, s mrholením a deštěm. Poslední tři dny 1. dekády si byly velmi podobné - dopoledne zataženo, oblačno, odpoledne se ukázalo sluníčko. Druhá dekáda byla téměř celá zatažená až oblačná, mlhy, mrholení, déšť, sychravo. Teploty od počátku měsíce až do 15.11. se držely v kladných hodnotách. Martin se opozdil a první sníh se objevil až 16.11. a pak sněžilo každý den až do konce dekády. Od 18.11. až do konce měsíce byly min. teploty pod nulou. Třetí dekáda byla převážně oblačná s proměnlivou oblač-

ností, sněhovými přeháňkami a nejnižší max. teplotou měsíce (-2,5 °C). Max. teploty se pohybovaly kolem nuly, napadený mokrý sníh neroztál a zůstal ležet. Na konci měsíce dosahovala vrstva sněhu kolem 20 - 25 centimetrů. Listopad nezůstal nic dlužen své pověsti sychravého měsíce s mlhami, deštěm, mrholením a s prvním sněhem nastávající zimy.

NEJEN ŠKOLA MĚLA LETOS VÝROČÍ

Asi už to ví málokdo, ale nejen škola oslavila letos 100 let své existence. Zprávu o tomto výročí a nejen o něm, připomíná ve svém příspěvku paní Anna Besperátová.

Obrázek tírny z obecní kroniky zobrazuje stav v roce 1957.

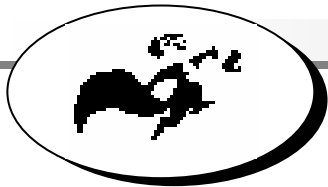
Na konci devatenáctého a na začátku dvacátého století zasáhl rozvoj průmyslu do života na vesnici. Především ti, kteří nevlastnili větší pozemky, si hledali jiný způsob obživy, než je obdělávání půdy. Možnost zaměstnávání dávala tabáková továrna v Lanškrouně založená roku 1871. Z Výprachtic tu bylo zaměstnáno až 300 dělnic, které v létě docházely pěšky a v zimě byly ubytovány v podnájmech v Lanškrouně. Přestože byly šikovnější než muži a dostávaly menší mzdu, dokázaly při velmi skromném způsobu života uživit rodinu. V té době již začalo fungovat sociální zabezpečení a tak pokud splnily tyto ženy předepsané podmínky, měly nárok na penzi, jejíž výše se odvíjela od pracovního zařazení a délky odpracovaných let. Mezi dělníky byly časté případy tuberkulózy, díky zdravotně nevyhovujícímu pracovnímu prostředí, přesto byl o zaměstnání velký zájem. Pracovní příležitost skýtal také rozvoj dopravy. K budování železnic a silnic bylo potřeba mnoho pracovních sil. Někteří muži z Výprachtic pracovali na stavbě železniční

trati Praha - Olomouc a později na stavbě železniční odbočky z Rudoltic do Lanškrouna. Nejvíce se jich uplatnilo při budování silnice z Lanškrouna do Čenkovic, která vede přes Výprachtice. Přesto však zůstávalo i nadále základním zdrojem obživy na vesnici zemědělství. Postupně se začaly prosazovat novější způsoby hospodaření. Prováděla se kultivace půdy s pomocí umělých hnojiv. Ve Výprachticích zůstává jednou z nejdůležitějších plodin len. Práce spojené s pěstováním lnu poskytovaly obživu ženám malozemědělců i podruhů. Proto bylo založeno 22. května 1904 Lnářské družstvo ve Výprachticích, které bylo začleněno do Ústřední jednoty hospodářských družstev v Praze. Prvořadým úkolem bylo vybudování tírny, jejíž stavba byla provedena v režii družstva a byla dokončena koncem října 1905. V listopadu sem začali zemědělci svážet první len. Sedm dělníků a dvacet tři dělnic poprvé začali družstevně zpracovávat len 22. listopadu roku 1905.

PRACOVNÍCI VÝPRAČTICKÉ TÍRNY

Snímek z 18. února 1943 zapůjčila paní Růžena Mottlová.

AHOJ DĚTI !

Ahoj děti, dnes mám pro vás jednu vánoční pohádku o kometě a vánočním stromku. Doufám, že spolu s ní přijdou voňavé, klidné a pohodové Vánoce.

KOMETA A VÁNOČNÍ STROMEK

Vesmírem si letí komete a blíží se k Zemi. Vlastně to ani žádná pořádná komete není, spíš kometka, malá a nepatrná, s docela krátkým ohonem. Učenci na zemi zatím sedí u svých dalekohledů a dívají se do všech koutů vesmíru. Pozorují hvězdy, planety i měsíce a všelijaké kosmické kamení, všechno prohlížejí a měří, jen o tu kometku nemá nikdo zájem. To víte, je moc maličká, je vlastně docela nedůležitá a nepatrná proti všem těm rudým obrům, a dokonce i proti bílým trpaslíkům, co jich jen ve vesmíru je. Nikdo o ni nestojí a kometku to mrzí.

Co bych za to dala, kdybych pro někoho mohla být zajímavá, co bych za to dala, kdybych se aspoň chvíli někomu líbila, myslí si kometka a pořád se blíží k Zemi. Že by se tam opravdu nikdo nenašel? Tak si letí, obletí celou zeměkouli kolem dokola, pak ještě jednou, ale pořád to nevypadá, že by na ní někdo spočinul okem. Už je z toho celá unavená, přemýšlí, kde by si na chvíli odpočinula, když tu pod sebou vidí zasněženou krajinu, pár domků a v jednom z nich otevřené okno. Zrovna tam větrali před štědrovečerní večeří, protože maminka trochu připálila rybu. Byla z toho taková malá mrzutost a to je o vánocích vždycky nepříjemné. Tatínek se navíc při kuchání ryby trochu řízl do prstu, což byla nepříjemnost druhá, a ještě k tomu malá Evička při strojení stromku rozbila skleněnou vánoční hvězdu, zrovna tu, která má být úplně na špičce a bez které stromeček nemůže být dokonalý. Jsou to přece samé drobnosti, řeknete si, vlastně nic hrozného, jenže když se to sečte, je to už vážně k vzteku. Tak v rodině zavládla zrovna před večeří taková divná, nevánoční nálada.

A v tu chvíli letí kolem naše malá, unavená kometka. Jak uviděla otevřené okno, mrskla ocasem a byla vevnitř. Už netouží po obdivu ani po zájmu, chce si jen odpočinout. Sedne si na vrchol stromku, oddychuje a trochu se chvěje. Snad mě odtud nevyženou, doufá, snad mě tu nechají aspoň chvíli ohrát. A třeba si mě ani nevšimnou. Ale malá Evička najednou volá: „No ne, podívejte, kde se tam vzala?“ Maminka s tatínkem se dívají a nestačí žasnout. „Ta je ale krásná!“ vzdychne maminka a tatínek povídá: „Smůly dnes už bylo dost, tak nám sem shůry přiletěl taky kousek štěstí.“

Veselé vánoce

Nechť se celá vaše rodina sejde ve zdraví u vánočního stromečku a připomene si dávné zrození Ježíška. Veselé a provoněné Vánoce Všem přeje Markéta a Terka.

Snad se Vám, milí čtenáři, bude zdát tento obrázek jako novoroční přání podivný. Na tuto dopravní značku jsme narazili při toulkách po Kotoru o letošní dovolené v Černé Hoře a srdečně jsme se zasmáli. A tak i Vám přejeme do roku 2006 hodně příležitostí ku zasmání, protože se smíchem a humorem jde všechno rozhodně lépe a lidé mají k sobě blíže. Vám, kteří jste přispěli na stránky Výprachtických novin děkujeme, díky posíláme také do tiskárny TG tisk s.r.o. všem, kteří měli co do činění s našimi novinami. Těšíme se s Vámi opět na setkání v roce 2006 nad stránkami Výprachtických novin, které vstupují do desátého roku svého papírového života.

Marie a Jan Kaňkovi

P.S. Tu ulici na obrázku jsme prošli celou tam i zpět, ale o žádného policajta jsme nezakopli.

Výprachtické noviny

Ročník: 9 **Číslo:** 12

Počet stran: 6+příloha

Počet výtisků: 400 ks

Uzávěrka: 10. prosince 2005

Vyšlo: prosinec 2005

Uzávěrka příštího čísla: 15. ledna 2006

Vydavatel: Obec Výprachtice

Redakční rada: JUDr. Miroslav Stejskal, Jana Skalická

Redakce: Jan Kaňka, 561 34 Výprachtice 56 ☎ 465391477

Vychází 1x měsíčně zdarma

Redakce neodpovídá za názory a chyby v údajích, mluvnické a stylistické chyby v příspěvcích dodaných příspěvateli.

Tiskne: TG TISK s. r. o., 5. května 1010, 563 01 Lanškroun, tel.: 465 322 270/e-mail: kulhanek@tgtisk.cz

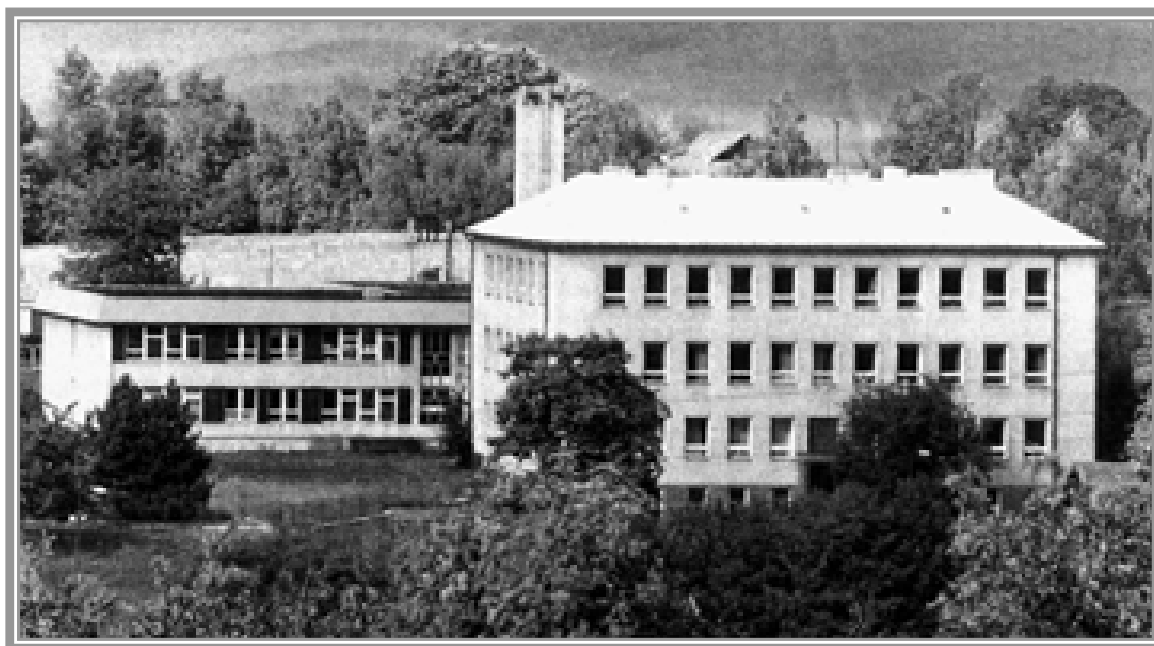

1905-2005

100. VÝROČÍ OTEVŘENÍ
NOVÉ BUDOVY MĚŠŤANSKÉ ŠKOLY
VE VÝPRACHTICÍCH

Příloha Výprachtických novin, ročník 9, číslo 9

Končí rok 2005 a také končí příloha VN o historii nové výprachtické měšťanské školy, která se před sto lety poprvé otevřela mnohým generacím, aby se i v podhorské vesnici mohla naplnit slova učitele národů J. A. Komenského: „Synu, uč se moudrým býti.“

Zbývá uvést fakta a čísla zobrazující stav k 31. 12. 2005:

Název: Základní škola Jindřicha Pravečka, Výprachtice, okres Ústí nad Orlicí

Sídlo: Výprachtice č.p. 390, PSČ 561 34

Zřizovatel: Obec Výprachtice

Právní forma: příspěvková organizace (od 1. ledna 2003)

Ředitel: Mgr. Petr Fiebiger

Zástupce: Jana Langerová

Součásti školy: základní škola (kapacita 245 žáků)
školní družina (kapacita 27 žáků)
školní jídelna (kapacita 170 jídel)

- ❖ plně organizovaná základní škola malotřídní (1.-9. třída)
- ❖ ve školním roce 2005/2006 udělena výjimka z počtu žáků
- ❖ počet tříd 7, ročníků 9 (2 spoje: 2.+4. a 3.+5. na I. stupni)
- ❖ školní družina 1 oddělení (27 přihlášených dětí)
- ❖ počet žáků 110 (60 - I. stupeň, 50 - II. stupeň)

S účinností od 1. ledna 2003 byla škola zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Pedagogický sbor:

Ing. Milena Bártová, Mgr. Eugenie Dajčová, Mgr. Petr Fiebiger, Mgr. Žaneta Fiebigerová (t. č. na mateřské dovolené), Mgr. Jiří Formánek, Mgr. Hana Katzerová, Jana Langerová, Ing. Josef Langer, Alena Nožková, Mgr. Jana Pazderová, Mgr. Daniela Smejkalová, Mgr. Jarmila Uhlířová, DiS. Stanislava Vaníčková.

Provozní zaměstnanci:

Ladislava Hegrová, Michaela Chládková, Věra Křenková, Věra Neradová, Aleš Purkert, Jaroslava Skalová (t. č. na mateřské dovolené).

Školní rada: počet členů 9

zástupci zřizovatele: Marie Hanyšová
Jan Moravec
JUDr. Miroslav Stejskal
zástupci nezl. žáků: Pavlína Karnová
Jana Koubková
Iveta Vychytilová
pedag. pracovníci: Mgr. Jiří Formánek
Jana Langerová
Mgr. Jana Pazderová

Členové SRPDS:

Dagmar Dušková, Irena Faltová, Lenka Hejlová, Pavlína Chládková, Vlasta Lochmanová, Marcela Marková, Eliška Pániková, Ladislava Skalická, Lenka Stejskalová.

Údaje byly zpracovány na základě
Výroční zprávy o činnosti školy za šk. rok 2004/2005
a doplňujících údajů vedení školy.

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

JAROSLAV TUŠLA

- ★ 12. ledna 1912 - České Libchavy
- ✠ 13. prosince 1997 - Ústí nad Orlicí

Vystudoval reálku v České Třebové, kde maturoval v roce 1929. Od roku 1931 učil na školách v různých obcích lanškrounského okresu a od roku 1937 na měšťanské škole ve Výprachticích. Od roku 1943 zde působil ve funkci ředitele.

V roce 1944 byl totálně nasazen na zákopové práci v Horním Slezsku neda-

leko Opavy, v blízkosti hranice s Polskem.

Konzervátorem státní péče a ochrany přírody se stal v roce 1960. V roce 1963 se stal členem Československé botanické společnosti při Československé akademii věd a začal spolupracovat hlavně s její východočeskou pobočkou. Zabýval se květenou Lanškrounska, Žamberka, Ústeckoorlicka a Králického Sněžníku. Část svého herbáře věnoval Východočeskému muzeu v Pardubicích. Ochranu přírody popularizoval v denním tisku, nejvíce v Jiskře Orlicka, publikoval ve Zpravodaji ČSBS, v Listech Orlického muzea a v Časopise československých houbařů. Po založení Českého svazu ochránců přírody vykonával dva roky tajemníka okresního výboru a v roce 1987 byl oceněn Čestným uznáním.

Ve funkci ředitele výprachtické školy pracoval až do roku 1973. Jeho práce byla naplněna zejména starostmi o kvalitní učitelský sbor, o vyhovující materiální vybavení školy, o to, aby výprachtická škola měla dobré jméno. Na prvním místě však byla práce pedagogická, soustavná a systematická práce s dětmi.

Výraznou vlastností „pana ředitele“ byla přesnost a dochvilnost. Tu nejen vyžadoval od druhých, ale sám byl v tomto vzorem. Veškeré vzkazy a záležitosti i nepřijemné vyřizoval osobně, ať se jednalo o členy sboru učitelského nebo o žáky (mnozí si jistě dobře pamatují). Nezapomněl ani na jedny narozeniny či svátek nejen svých kolegů, ale i narozeniny žáků byly připomínány školním rozhlasem. Rád si spolu s kolegy zazpíval při oslavách, ale byl i výborným a veselým společníkem při srazech bývalých žáků. Znal spoustu lidových písní, které rád zpíval. Přestože byl autoritou a budil respekt, byl člověkem velmi skromným.

Ve vesnici byl nepsanou vůdčí osobností. Pracoval v divadelním kroužku, byl členem TJ Sokol a volejbalového družstva, uznávaným řečníkem při slavnostních i smutečních obřadech. Na jeho nádhernou češtinu, jasné vyjadřování a četná úsloví a slovní obraty si pamatuje mnoho generací žáků. Ještě dlouho zůstane mezi výprachtickými občany „naším panem ředitelem“.

Je škoda, že výprachtická škola nenese jeho jméno. Bylo by to důstojné ocenění jeho dlouholeté práce pro Výprachtice a zavazující pro generace budoucích učitelů a žáků.

JINDŘICH PRAVEČEK

- ★ 28. června 1909 - Výprachtice
- ✠ 11. února 2000 - Pardubice

Hudební skladatel a dirigent Jindřich Praveček za svoje hudební nadání mohl poděkovat muzikantským rodům Pravečků a Vacků z jižních Čech, odkud pocházel i jeho otec Jindřich Praveček st. Toho přivedlo učitel-

telské povolání do východních Čech, nejprve do Osíku u Litomyšle a posléze do Výprachtic. Tady se oženil s Annou Chalupkovou, dcerou poštmistra Vincence Chaloupka. Pravečkovi bydleli v

budově poštovního úřadu (dnešní „staré pošty“) a tady se také malý Jindřich narodil.

Do roku 1919 bydlela rodina Pravečková ve Výprachticích, tady chodil malý Jindřich do školy a tady se mu také dostalo prvního hudebního vzdělání. Když v tomto roce ukončil Jindřich obecnou školu, celá rodina se přestěhovala do České Třebové.

V roce 1928 ukončil Jindřich Praveček ml. studium na reálce i na hudební škole v České Třebové. Na podzim následujícího roku nastoupil vojenskou prezenční službu ve škole záložních důstojníků v Josefově. Na konci března 1931 složil předepsané zkoušky a byl jmenován vojenským kapelníkem, tehdy nejmladším v Československu. V září 1932 se přihlásil ke studiu na Mistrovské škole Státní konzervatoře. Studoval housle, dirigování a kompozici.

Jindřich Praveček působil jako hostující dirigent u předních dechových orchestrů, byl členem porot při soutěžích doma i v zahraničí. Stál u zrodu mnoha festivalů dechových hudeb a pravidelně se jich účastnil. Od Kmochova Kolína, přes Koletovu Rtyni až po svůj nejmilejší Pravečkův Lanškroun. Vážili si ho stovky prostých amatérských muzikantů, pro které měl vždy mimořádné pochopení. Jindřich Praveček patří mezi významné osobnosti na poli koncertní dechové hudby. Jeho osobitý skladatelský rukopis je nezaměnitelný. Právě tak jeho cit pro národní intonaci, vroucí melodičnost a mistrovskou instrumentaci. Byl dirigentem s neomylným absolutním sluchem, s přehledným gestem, přirozenou autoritou a vlídným humorem. Zkušeným pedagogem, přísným, ale vždy spravedlivým porotcem. Je autorem rozsáhlých prací o dechových orchestrech a instrumentaci, autorem 159 skladeb. S nezlomnou vírou ve vlastní síly, s přesvědčením o správně zvolené cestě životem.

Na svůj rodný kraj nezapomínal ani v dalekém světě. Vyprávějí o tom i názvy jeho skladeb - Výprachtická polka, Výprachtická lípa, Úsměvy domova, Směr Lanškroun. Jindřich Praveček zemřel ve věku 90 let. Smutné je, že dosud nebyla ve Výprachticích odhalena pamětní deska tohoto významného a nejen v hudebním světě známého rodáka.

Přílohu podle různých pramenů sestavil